

Lühikokkuvõte

Võitlus invasiivsete võõrliikide vastu – ELi ettepanek

MILLES ON KÜSIMUS?

Loomade ja taimede võõrliikide uude keskkonda (kus neid tavaliselt ei leidu) toomine võib põhjustada tõsist kahju. Kas tahtmatu või tahtlik võõrliikide sissetoomine võib kaasa tuua järgmist:

- märkimisväärne **bioloogilise mitmekesisuse** vähenemine, mis võib mõnikord isegi viia kohalike liikide väljasuremiseni. See probleem mõjutab eelkõige väljaspool Euroopat asuvaid ELi territooriume, mis on olulised bioloogilise mitmekesisuse koondumispaigad;
- **haiguste** edasikandumist inimestele;
- majanduslikku kahju, näiteks **saagikadu ja infrastruktuurikahjustusi**, mis võivad maksma minna miljardeid eurosid.

Probleem aina süveneb. Uued invasiivsed võõrliigid saavad Euroopasse suurenenud rahvusvahelise kaubanduse ja reisimisega. Kliimamuutused võivad olukorda veelgi halvemaks muuta.

MIDA EL KAVANDAB?

Uusi meetmeid, et hoida ära uute invasiivsete võõrliikide ELi sissetoomine ning tegeleda tõhusamalt nende liikidega, mida siin juba leidub.

KES JA KUIDAS SELLEST KASU SAAB?

Riigiasutused – väiksemad kulutused invasiivsete võõrliikide põhjustatud kahjude piiramisele, parandamisele ja hüvitamisele

Väikeettevõtjad – vähem kahjusid põllumajandusettevõtjate, loomakasvatajate, kalanduse, metsandusettevõtete ning turismi- ja puhkemajandussektori infrastruktuuri ja keskkonna puhul

Üldsus – parem kaitse terviseohtude, varalise ja keskkonnakahju eest.

MIKS TULEB MEETMEID VÕTTA ELI TASANDIL?

Ühtsed eeskirjad kogu ELis on olulised, kuna:

- invasiivsed võõrliigid ei tunne riigipiire;
- kehtivad riiklikud meetmed on liiga killustatud, et olla tõhusad – üks riik võib võtta mõne konkreetse liigi suhtes meetmeid, samas kui tema naaberriik seda ei tee.

MIS TÄPSELT MUUTUB?

- Keelustatakse täielikult kõige problemaatilisemate invasiivsete võõrliikide (esmatähtsad liigid) import, müük, kasvatamine, kasutamine, vabastamine jne.
- Selle jõustamiseks peavad ELi liikmesriigid korraldama piirikontrolle ning kehtestama järelevalvesüsteemi keelatud liikide tuvastamiseks. Samuti peavad ELi riigid võtma kasutusele meetmed nende liikide tuvastamiseks, mis saavad Euroopasse juhuslikult.
- Kui ELi liikmesriigid tuvastavad keelatud liikide olemasolu ELis, peavad nad võtma koheseid meetmeid, et peatada nende levik. Meie kõigi abi on vajalik, et aidata selliseid liike tuvastada ning teavitada nende olemasolust asjaomaseid ametiasutusi.
- Nende keelatud liikide puhul, mis juba on laialt levinud (või on juba laialt levimas), peavad ELi liikmesriigid võtma kasutusele meetmeid, et hoida neid kontrolli all.

MILLAL ETTEPANEK TÕENÄOLISELT JÕUSTUB?

- Ettepanek jõustub tõenäoliselt 2016. aastal.

